

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 175 Weds., Sept. 13, 1967

Novi tokovi v unijskem gibanju

Kot vsako leto, so nam na Dan dela napovedovali unijski voditelji, da se mora delavsko gibanje pripraviti na velike štrajke, kajti podjetja kažejo zmeraj manj volje, da bi se mirno pobotala pri mezdni pogajanju. K temu je pa Dan dela še padel v kritične dneve pogajanj unijskega avtomobilskih delavcev s tremi glavnimi producenti v avtomobilski industriji. Nihče ni vedel, ali se bodo pogajanja zaključila s kompromisom ali pa pretrgala s štrajkom.

Vse to je opozorilo našo javnost na nove tokove v unijskem gibanju, ki pa imajo svoj vir v razvoju našega gospodarstva.

Naše gospodarstvo kaže nekaj novih značilnih potez. Kjer se da proizvodnja mehanizirati in racionalizirati do skrajnosti, se morejo uveljaviti le velika podjetja, za malega začetnika ni v takih gospodarskih panogah nobenega mesta. To se ne kaže samo v industriji, ista smer je opazljiva tudi v prometu, gostinstvu, telekomunikaciji, rudarstvu itd. Na drugi strani pa pada pomen čiste proizvodnje v našem gospodarstvu. Potrošniki trošijo zmeraj manj industrijskega blaga, zato pa posvečajo več pozornosti in svojih izdatkov drugim elementom udobnega življenja: potovanju, športu, zabavi, počitku, zdravju itd.

Temu primerno se menja tudi razmerje med zaposlenimi delavci: zmeraj manj jih odpada na čisto industrijsko proizvodnjo, zmeraj več jih najde zaslužek v tako imenovanih sekundarnih in terciarnih zaposlitvah, od trgovin, preko bencinskih postaj, reparaturnih delavnic do potniških podjetij, zabavišč, športov itd. Zmeraj več dela pa nudi tudi stalno naraščanje javnih uprav vseh vrst in njihovih zavodov ter ustanov, dosti je prilik za zaposlitev v prosveti, zdravstvu in socialnih ustanovah.

Vse to je rodilo dosti pestro strukturo ameriškega delavstva. Pestrost je že davno prehitela strukturo naših unijskih. Unije so v nekem smislu okamenile; opirajo se na dosežene uspehe, ne vdirajo pa v nove gospodarske panoge ali pa se vsaj tam uveljavljajo z velikimi težavami.

Zato stojijo unije pred nalogo, kako organizirati delavstvo tam, kjer se še niso zasidrale. To je sedaj njihova glavna naloga, pa tudi glavna bolečina. Socialna zakonodaja je namreč ohladila interes delavcev za unijsko solidarnost, povprečne visoke plače so pa delavce zazibale v brezskrbnost, dobro življenje jih je odvadilo žrtvam. Zato unije nalletijo na zmeraj večje težave pri organiziranju novih svojih organizacij. Za tako delo in tako tveganje so sposobne le še velike obstoječe unije, ki imajo na razpolago denar in strokovno izvežbano osebje. To je razlog, zakaj se je na psimem vrhla na organiziranje novih podružnic ravno unija prevoznih delavcev in pri tem dosegla že nekatere uspehe. Njej bodo morale slediti tudi druge velike unije, ako ne bodo hotele začeti nazadovati. Unijsko gibanje ne more biti namreč pri miru, mora se širiti, drugače začne nazadovati.

Začel se je spreminjati tudi odnos unijskih podjetij, počasi in neopazno.

Na nekaterih gospodarskih področjih se vrši stalna "koncentracija podjetnosti." Nastajajo velika podjetja, ki sesajo vase vso malo konkurenco, pa tudi podjetja, ki so kakorkoli od njih odvisna. Zmeraj večje je na primer število industrijskih panog, kjer odpade do 90% vse proizvodnje na 3-4 glavna podjetja. Tako ustvarja gospodarski razvoj nove gigante, ki jih pred desetletjem še nismo poznali.

Na drugi strani pa ne opažamo "koncentracije unijskega gibanja." Unije so še zmeraj organizirane po stari šabloni. So pač v rokah unijske birokracije, ki živi sadove monopolnega položaja napram svojem ponjetju in se ne boji nobene tekme od strani sorodnih unijskih. Zato ni nič čudnega, ako imajo velika podjetja proti sebi celo vrsto recimo specializiranih unijskih. Zato pa imajo tudi gotove prednosti pri mezdni pogajanju. Ni se jim namreč treba bati solidarnega nastopanja vseh zainteresiranih unijskih. Za kulisami pa pomanjkanje unijske solidarnosti kar krepko izkorišča.

Značilno je, da je na vse te nevarnosti prvi opozoril našo javnost ravno voditelj UAW unij Reuther. Zato je sprožil idejo, naj bi se združilo v akcijske skupnosti kakih 15-20 velikih unijskih, ki bi obsegale vse delavstvo v velikih podjetjih, kot so avtomobilski, kemični, rudarski, itd. Unije delajo tak poskus ravno sedaj v štrajku bakrenih rudnikov, ki ga drugi rudniki zaskrbijo opazujejo, javnost se pa zanj malo meni.

Dokler take akcijske solidarnosti med unijami ni, si mora vsaka unija pomagati, kot si ve in zna. Unija UAW se poslužuje stare taktike: dokler se le da izigravati vse tri avtomobilске tovarne in tako priti do postavljenega cilja. Ako to ne gre, potem pa štrajkati, štrajk pa začeti pri Fordu ali Chryslerju, kajti štrajkanje pri General Motors ne bo podjetja tako zadelo kot ostala dva producenta voz. Seveda

se skušajo tovarne braniti proti takemu izigravanju. Kako, tega pa ne povedo.

Mezdna pogajanja v avtomobilski industriji so se torej razvijala do zadnjega dne po znanem tiru. Ni pa s tem rečeno, da se bodo zmeraj tako razvijala. V bodoče bo skušal Reuther pritegniti k pogajanju še par zveznikov, tovarne pa bodo skušale doseči tak sporazum, ki bi stroške za štrajk pravilno razdelil na vsa tri podjetja.

Sedanji štrajk v avtomobilski industriji ne bo pomenil nič novega za unijsko gibanje. Oba nasprotnika bosta rabila za dosego kompromisa stare metode. Kompromis tudi ne bo pomenil nič novega. Razlika med zahtevami UAW unije in tovarni je znašala letno 10 centov na uro. Unije so zahtevale 90 centov povišanja za tri leta, Fordova tovarna je ponujala povprečno 60 centov za tri leta.

Pač pa utegne štrajk podpreti idejo o razsodišču. Reuther je nekaj takega predlagal Fordu, ki pa predloga ni hotel sprejeti. Ako bosta obe strani dosegli kompromis v tej točki, ne bo težko priti do sporazuma v drugih.

Ideji o razsodišču govori v prid tudi razpoloženje v Kongresu, posebno v predstaviškem domu, ki je postal radi 69 novir republikanskih kongresnikov zelo konservativen. Zato morebitni zakon o obveznem razsodišču ni postal nekaj nemogočega.

* SVET V VEDNO VEČJIH

ZMESNJAVAH. —

Zadnjih par mesecev se je ves svet politično in v drugih ozirih nekam čudno prekucaval. Nekateri trdijo, da vse to prihaja več ali manj z novimi medvojnimi in povojnimi rodovi. V medvojne rodove štejejo tiste, ki so bili od 1940 pa tja do 1946 v otroških letih med 4 in 10 letom, povojne pa, ki so prišli na svet od 1945 naprej. Prvi so zdaj že med 30 in 38 letom starosti, drugi v dvajsetih letih. Prvi že stopajo ponekod v vodstva, drugi dokončujejo šole, mnogi so tudi že zaposleni na vseh raznih položajih, ki so jim na razpolago v sedanjih časih velikega tehničnega napredka. Kaprice in sitnosti pa uganjajo še mlajši v letih od 15 in 16 let naprej, katerim (kakor bi rekel kak naš očanec), še mleko gleda iz ust. Za sitnosti in kravale uganjati so pa dobri, zlasti še, ker se zavedajo, da mladostne oblasti ne prijemljejo za uspeha tako občutno, kakor odrasle. Vedo, da nad njimi ni ostrih postav, to izrabljajo in uganjajo, kar uganjajo po mnogih krajih Amerike.

Ce h gornjim pristojejo še črne in črno-rujave Portoricanke in druge iz južno-ameriških dežel, kateri se zadnja leta na debelo priseljujejo v Z. D., imamo mešanico, ki jo je težko razumeti, še težje obvladovati in jo vzgajati v duhu pravega demokratičnega amerikanizma. Tako družbo vzgajati in voditi k pravemu napredku je nekaj, ki zahteva silno veliko modrosti. Vsaka narodnost in plemo ima svoj značaj, svoja nagnjenja za to in ono. Prav je povedal neki komentator pred kratkim, ki je razlagal, kako počasi se pomeče naprej civilizacija med različnimi plesemi v črni Afriki, v Indiji, in drugih azijskih deželah in kako daleč so se za nami! Stoletja so med njimi beli civilizatorji, ki se sami žrtvujejo ob zelo skromni podpori, da bi civilizirali domačine. Mimo je omenil naše ameriške Indijance, ki predstavljajo rodove prvih pristnih Amerikancev, pristni sinovi te zemlje. Pa po več stoletjih so še vedno le Indijanci in jih civilizacija belih še ni čisto zajela, še vedno z njihovimi indijanskimi očmi gledajo na svet. Tu pri nas doma, pa nekateri navdušeni mladi politikarji so pred par leti mislili in nekateri na vrhu še danes mislijo, da bodo drugobarvne kar v kopalnice postavili, jih nadrgnili malo z milom, jih obrisali, pa jih bodo lahko uvrstili celo v aristokratske vrste Anglosaksov, ter med druga germanska plemena, ki si domišljajo, da nosijo krono najboljše civilizacije. Komentator omenja po svoje in je povedal nekako tako-le: Fantje so se mo-

tili! Civilizirati rodove kakih plemen vzame malo več, kakor ene kvarte! Res je tako! Prav ima! Njegovi besedam bi morali prisluhniti mladi Kennedyji, pa tudi ata gazda v Beli hiši in še mnogi drugi, ki mislijo, da vse vedo kako se da hitro rešiti ta vprašanja in te probleme. Zgleda, da se bodo vsi pri tem še učili, kako je treba take probleme reševati, da se jih reši prav.

Kako "zadovoljivo" so jih reševali doslej, pričajo mnogi iz gredi po naših ameriških vele-mestih. Rešili jih niso dosti, raje nič! Tisti, ki jih zagovarjajo in jim ponujajo nekaj, kar vredni niso, jim delajo kisle ure. Po vele-mestih in manjših mestih paradiirajo, razbijajo in uničujejo. Ali se tako gradi in zida boljša družba? Tisoči in tisoči trpijo vse vrste škode pri tem. Tam na vrhu, kjer bi oblast morala odpreti usta in pokazati proti zločinstvom palico in pest, pa ni pravega nastopa. Ali se še ni zjasnilo v glavah voditeljev "Velike srečnejše družbe"? Se sploh bo kdaj?

Zgleda, da se bo moralo najprvo zjasniti in zasvetiti v glavah javnosti, da se bo ta zavedla (kar bi se seveda že davno morala), kako je treba misliti ob volitvah, kadar se voli svoje predstavnike, za razne javne položaje. Krivda, da je socialno, politično in drugo obnebe nad nami tako oblačno in zatemnjeno, je krivda tudi nas vseh, vse javnosti. Imamo to, kar si v predstaviške položaje izvolimo. Zastopajo tam naše interese tako kakor znajo. Taki so, kakršne izberemo. Tu se moramo vsi potrkati na prsa: Naša krivda, naša krivda! Priporočilo za prihodnost: Oči je treba imeti odprte pri izbiranju predstavnikov za prihodnost! Drugače bomo spet tam, kjer smo.

* REPUBLIKANCI BODO ZBOROVALI v Floridi, tako je sklenil odbor Republikanske stranke, kateremu je bilo poverjeno izbrati primeren kraj za konvencijo. Konvencija se bo vršila v Miami Beach Convention Hall. Predsednik odbora Ray Bliss, kateremu je poverjena vsa oskrba za prostore in vse drugo, kjer bodo zborovali, je podal nekaj vzrokov, zakaj jim Miami v Floridi bolj ugaja, kakor v Chicagi prostori v Chicago International Amphitheatre. Konvencija dvorana v Miami Beach je večja in ima prostora za 16,000 ljudi. Dvorana v Chicagu Amphitheatre pa le za 13 tisoč ljudi. To je bajle le nekak primer, v resnici pa se šušlja, da so republikanski veljaki hoteli pokazati njihovo "prijazno dobro voljo" našemu županu Daleyu, ki je velik demokratski boss v Chicagu. No ja, vodite-

lji razlikujočih se političnih strank se vedno ravna po geslu: "Nasprotnika kavsi, kjerkoli je kaj prilike, na tak ali tak način." In naši demokrati in republikanci tega gesla v takih slučajih ne pozabijo...

* KDO BO PRIHODNJI GU-

VERNER naše države Illinois?

To vprašanje dela že mnogim vodilnim in manjšim voditeljem demokratske stranke skrbi. Poročevalci omenjajo, da ima sedanji gov. Kerner tri resne nasprotnike v lastni stranki. To so: Willard Wirtz, prejšnji delavski tajnik; za njim pride na vrsto Sargent Shriver, zvezni direktor pomožne akcije proti revščini, in pa Adlai Stevenson III., sin pok. bivšega gov. Stevensona, kateri ima baje velike ambicije za položaj guvernerja.

Neki drugi poročevalci pa namigujejo, da je za gibanja in delovanja illinojskih demokratov zelo zainteresiran sam LBJ v Washingtonu iz razloga, da mu je zelo veliko na tem, da bi izpodmaknil stolček sedanjemu starejšemu zveznemu senatorju Everet Dirksenu, kateri ima zelo velik vpliv v zveznem senatu. To pravijo da zna doseči to s tem, če bi imenoval za zveznega sodnika v najvišjem sodišču guvernerja Kernerja. S tem bi bilo mesto guvernerja izpraznjeno in bi lahko on in Daley postavila takega kandidata, s katerim bi bila on LBJ in demokratski gazda v Illinoisu, Daley, zadovoljna.

To vse so seveda zaenkrat le politične špekulacije. Istina pa je, da se za kulisami že močno giblje, da bi se vpliv demokratov ojačil. Javnost je sicer tiha, ta tišina pa je močno podobna tišini pred nevihti, ki zna zagosti demokratom pri prihodnjih volitvah. Nepotrebnih nemirov, nezadostna zaščita proti istim vsled "civilnih pravic" in še mnogo drugega kliče javnost in ameriške volivce h pozornosti.

To demokrati vse čutijo. Prihodnji meseci v tem in drugem letu bodo pokazali še marsikaj, kakšna stališča bodo demokrati zavzeli pri reševanju raznih sitnosti in težav med nami.

R.

Ob svežem grobu
Mary J. Rupar

Euclid, O. — Našo slovensko naselbino je pretresla nenadna vest o smrti vsem dobro poznane rojakinje Mary J. Rupar, žene Mr. Clarenceja z 21060 N. W. Mann Ave., roj. Ulepič, 31. avgusta 1967. Redek je pogreb, ki bi tako napolnil cerkev sv. Kristine. Številni rojaki in rojakinje so jo spremili na zadnji poti. Pokojna in njen mož sta vsa leta pela na koru v slavo božjo.

Vsa objokana organizacija Mrs. Mary Gerl je rekla: Od pevcev in pevki, ki pojo pri mojem zboru, sta bila Ruparjeva edina, ki nista nikdar opustila vaje, pa če je bilo še tako slabo vreme.

Pravijo, da se značaj človeka kaže, če rad poje. No, pri Ruparjevih se to uresničuje. Oba in še hči so dobri pevci. Poleg pri cerkvenem zboru je pokojna pela tudi pri Jadranu. Čeprav je bila pokojna kot tudi njen mož rojena v Ameriki, ji je slovenska beseda gladko tekla. Clearance je bil rojen pri Sv. Stefanu v Minnesoti kot pok. msgr. J. Oman, v narodni zavednosti in ponosu sta si bila močno podobna.

Na koliko prireditvah smo se srečali s pokojno in njenim soprogom! Vedno smo se po naše razgovorili. Naj bomo še tako izpolnjeni v jeziku te dežele, bo zmeraj za nas samo nadomestilo za izražanje naših čustev, nikdar pa izvir sam. Pokojni in njenemu dobremu možu Bog ni v zakonu dal otrok. Pa glejte — želja po družini! Posvojila sta dva fantiča in eno deklico ter jim bila skrbna rediteljica. Dvomim, da bi za nje mogla več storiti, kot sta. Oni, ki od blizu poznajo pokojno, povedo, kako

je bila vsa srečna ob zavesti vnučkov, da je že njim dvakrat stara mati.

Kjerkoli je bila na prireditvah in slovenskih svatbah pomoč potrebna, je bila pokojna vedno pripravljena pomagati.

Ob nje svežem grobu pa tole razmišljanje: Hiše sedanosti so le šotori, mi potujoča smo karavana... Hodimo, potujemo, zorimo za zadnji korak. Ob nje grobu gledamo svoje korake, prehojeno in še neprehojeno pot v luči poslednje stopinje. To je tista usodna, ki loči naši dve življenji, naš dvojni prostor bivanja, naš dvojni čas, prehod iz časa v večnost, iz zemskega življenja v nadzemsko. Vsi bomo storili ta korak. Bog že od pravekov ve kdaj, kje in kako...

"Joža moj je bil pokoncu mož, vedno naravnost uprte oči..." Po istem zadnjem koraku pa: "Jaz sem sedaj vodoraven mož, vedno na kvišku uprte oči, jaz sem naredil zadnji korak, meni ni treba nikamor več."

Poslednja stopinja je poslednja le v enem oziru, v drugem je prva, prva v novo, v večno življenje...

Rajna je stopila čez prag večnosti. Vsi, ki smo jo poznali, posebno še farani sv. Kristine, sodimo, da je za svoje zgledno življenje dobila plačilo, da zdaj uživa Njega, ki mu je tolikokrat pela slavo!

Naj iz onostranstva pošilja tolažbo vere in upanja dragemu soprogu in osamljenim otrokom, ki jim je bila dobra mati! Vsi jo bomo pogrešali in vsi jo ohranili v lepem spominu. Vsem, ki so z njeno smrtjo toliko izgubili, sožalje in molitev!

M. T.

Mogočno slavlje
na Brezjah

CELOVEC, Kor. — V nedeljo, 3. septembra, je verno slovensko ljudstvo obhajalo 60-letnico kronanja čudodelne Marijine podobe na Brezjah.

Brezje so božja pot od leta 1800 dalje. Milostno podoba je 1814 naslikal slikar Leopold Layer. Prvi čudež na Brezjah se je zgodil 1863. Ker je na Brezje prihajalo vedno več romarjev, so cerkev, ki je bila podružnica župnije v Mošnjah, nanovo pozidali. To je bilo l. 1900. Marijino svetišče so prevzeli v varstvo sinovi sv. Frančiška-redovniki frančiškani. L. 1907 je škof iz Ljubljane dr. Anton Bonaventura Jeglič kronal Marijino podobo. Letos je minilo torej od tega 60 let.

Slavnosti so bile na Brezjah v soboto in nedeljo, 2. odnosno 3. tm. Zunanje in notranje priprave pa so potekale že dolgo poprej. V soboto zvečer je maševal in pridigal mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik. Čudovito lepa je bila večerna procesija z lučkami, v kateri so nosili milostno podobo Marije Pomagaj. Po procesiji so v cerkvi odmevale pete litanije. Po vseh cerkvah ljubljanske nadškofije so ob avemariji pritrkovali.

V nedeljo so se na Brezje zgrinile množice vernih Slovencev. Nad 20,000 udeležencev iz vse Slovenije se je prišlo pokloniti svoji Kraljici. Vsi trije slovenski škofi, stičenski opat, okoli 100 duhovnikov in bogoslovcev je sodelovalo pri cerkvenih slovesnostih. Razdeljenih je bilo nad 9000 obhajil. Po l. 1941 je bila to največja verska manifestacija v Sloveniji. Nenehno so se brale maše: v cerkvi, na prostem, na samostanskem dvorišču pri novi kapelici sv. Frančiška. Vse škofovske maše so bile na obsežnem prostoru pred cerkvijo. V veliki zbranosti so množice sledile sv. mašam, poslušale božjo besedo in peke Mariji na čast. Številni duhovniki so ponoči in podnevi spovedovali. Prvo slovesno mašo v nedeljo je opravil koprski škof dr. Janez Jenko; med sv. daritvijo so peli pevci dekanije Kranj. Ob 10. uri je bila slovesna pontifikalna maša ljubljanskega nad-

škofa dr. Jožefa Pogačnika ob asistenci mariborskega in koprškega škofa in stičenskega opata. Za sklep je bila ponovitev besedila kronanja pred 60 leti.

Naj bo povedano še to, da je romarje pripeljalo 80 avtobusov in nad 1000 osebnih vozil. Brezjanska cerkev in prostor pred njo sta lepo prenovljena. Cerkev krasijo krasni mozaiki, ki so zamisel arhitekta Vurnika. Njegove grobu gledamo svoje korake, prehojeno in še neprehojeno pot v luči poslednje stopinje. To je tista usodna, ki loči naši dve življenji, naš dvojni prostor bivanja, naš dvojni čas, prehod iz časa v večnost, iz zemskega življenja v nadzemsko. Vsi bomo storili ta korak. Bog že od pravekov ve kdaj, kje in kako...

Slovesnost, ki je potekala ob najlepšem vremenu, s sodelovanjem krajevnih oblasti, ki so skrbele za red, zdravniško oskrbo, prostor za parkiranje, bo v srcih udeležencev ostala nepozabna. Naj Marija z Brezij ne usliši le prošnje posameznikov, naj utrdi vsemu slovenskemu narodu v letu vere vero v božjega Sina! NT

IZ NAŠIH VRST

Gilbert, Minn. — Spoštovano uradništvo Ameriške Domovine! Prav lepa hvala za obvestilo, da mi bo naročnina potekla. Priloženo Vam pošiljam ček v znesku \$16.00 za celo leto. Z listom sem na splošno zadovoljna.

Zelim Vam mnogo uspeha pri Vašem delu in Vas najlepše pozdravljam!

Mary Janchar

Lake City, Mich. — Spoštovano uradništvo! Z veseljem sem prejela Vaše obvestilo in prav lepa hvala zanj.

Ker pa odpotujemo s sinom in snaho koncem septembra v Slovenijo, bi Vas prosila, da nam za ta čas pošiljanje Ameriške Domovine ustavite. V Sloveniji bomo ostali en mesec in ker bomo restavracijo in bar za ta čas kar zaprli, res ne bo nikogar, da bi čital list.

Potovali bomo z letalom. Obiskali bomo predvsem rodno Belokrajino, vas Svibnik, ki je oddaljena kaka dva kilometra od Črnomlja. Ko se vrnemo, se Vam takoj oglasim.

Ameriško Domovino radi bomo in Vam želimo mnogo zvestih naročnikov.

Prav lepo pozdravljamo!

Mrs. John Stih

Chicago, Ill. — Spoštovani! Prilagam ček za obnovno enoletno naročnino za Ameriško Domovino. Z listom sem zadovoljna in Vam želim še mnogo uspeha in novih naročnikov.

Vas vse lepo pozdravljam!

Gertrude Logonder

Vsak dan od ponedeljka do sobote od 6. do 7. zvečer na postaji WXEN-FM, 106.5 Mc., v nedeljo od 8. do 8.30 zjutraj in od 11. dopoldne do 12.30.

Vsak dan od ponedeljka do petka od 1. do 2. popoldne "Slovenian Program" na WXEN-FM, 106.5 Mc., v soboto od 12.30 do 2. popoldne in od 6. do 7.30 zvečer.

V nedeljo od 10.30 do 11. dopoldne na postaji WDOK, 102.1 FM, od 12.30 do 1. popoldne na postaji WDOK, 102.1 FM.

Ob nedeljah je od 9. do 10. dopoldne na WXEN-FM srbski program, od 6. do 7. zvečer pa hrvaški.

Maks Metzger:

Monika potuje na Madagaskar

Spotoma sta srečala Zana. V eni roki je držal velik zvonec, v drugi pa prtič. Šel je po vsej laadi in pozvanjal, kar je bil znak za pričetek večerje. V salonu je bilo svetlo in toplo. Lepo je, če te obdajajo trdne stene, in belopogrnjena miza bi bila videti prav vabljiva, če ne bi bilo motilo slavnostnega vtisa čudno stojalo iz tenkih lesenih prečk in vrVIC.

"Temu pravijo Francozi 'vilon', gosli—" je pojasnjeval atek, "in kmalu boš videla, čemu služi."

Kljub močnemu Zanovemu zvonjenju je prišlo le malo potnikov — sami gospodje. Kje so bile neki dame, ki jih je bila Monika videla ob obhodu na krovu? Mnogi stoli so ostali nezasedeni in so se prav čudno vedli. Prav počasi so se sukali in vsi enakomerno na eno stran. Nato so malo obstali, se odpravili na povratek, obstali na drugi strani in nadaljevali svoj pošastni ples, kot da sede nevidne osebe na njih, ki si privoščijo za zabavo, da se peljejo malo na vrtiljaku, kot je bila to prej na pravila Monika v kabini. "Pa pri obedu se pa vendar ne smejo počenjati take stvari," si je mislila Monika. Nato so prinesli juho. Izvrstno je dišala in Monika je bila lačna. A tudi juha je bila začarana. Ni hotela ostati na krožniku. Krožnik je pač trdno stal med napetimi vrvmi — strunami gosli — a juha se ni prav nič brigala za te vrvi. Monika je morala vedno hitro pri- vzdigniti krožnikov rob — zdaj na levi, zdaj na desni — sicer bi ji bila juha stekla enostavno v naročje. Prava umetnija je bila, da je prišla z žlico ob pravem času in Monika se je požurila izprazniti svoj krožnik, čeprav že po nekaj žlicah ni čutila nič več lakote.

Grozno so jo motili plesoči stoli, posebno še ker se je oživljal na isti način tudi stolec, na katerem je ona sedela. In kaj je neki bilo s trdnimi stenami? Zdal se je kamin na enem koncu salona kar pogreznil, a glasovir na drugem koncu se je dvignil do stropa, potem pa je bilo zopet obratno.

Monika je zaprla oči in jih zopet odprla — ne, ni pomota, — tudi stene so se vedle prav tako neolikano kot vse druge stvari okrog nje. In zdaj je čutila, da ji sili proti čelu žehteča vročina, medtem ko jo spreleva po hrbtu mraz. Ko se je pa ves salon nenadoma vzpel kot konj, ki hoče preskočiti oviro, in se je kmalu nato znašel v neznani globini, medtem ko je ropotal vijak, kot da je žival, ki stresa železne drogove kletke, je bilo z Moniko pri kraju. Pričela je obupno jokati.

Monika, svetovna potnica, ki je letela v Pariz in imela zlato goru v osrčju Afrike, ki je bila mlajša sotrudnica sira Haralda Stranga in prijateljica nizozemskega inženirja, se je jokala kot kak neumen, majhen otrok. Tako zelo jo je bilo sram, da jo je vse bolelo — posebno pa želodec. In skozi solze je videla, da se je atek smehljaje se sklanjal prek nje in da so se vsi gospodje ob mizi smehljali. Le čemu neki, ko ji je bilo vendar tako slabo? Če bi se bila le malo bolje počutila, bi se bila raztogotila.

Zdal se je ovil svoje roke okoli nje in jo dvignil. Skrbno ji je poravnal obleko in nesel proti vratom. Ves odpor je zgnil. Oh, kako dobro je bilo v očetovih rokah! Naj se smehljajo za njo, naj se gredo stoli vrtljak in naj le stene plešejo,

ona je skrila obraz ob atkovem vratu, ki je edini trdno in pokonci šel z njo skozi vso to strahoto. Žan Sopihač ju je dohitel in odprl vrata. On je bil edini, ki se ni smehljajal.

"Globoko dihajate, madamoisellica," ji je prišepnil — "globoko morate sopsti — potem bo takoj odleglo." Monika se je začudena ravnala po njegovem nasvetu in sople kot kovaški meh. In glej, pomagalo je. Poslej se ni več smejala imenu Žana Sopihača, ki se ji je v začetku zdelo tako smešno. A komaj jo je postavil atek v kabini na tla, že tudi sopenjo ni nič več pomagalo. Zgodilo se je nekaj, kar ni bilo prav nič lepo: vso juho je morala izbruhati in povrh še nekaj, kar je bila zaužila menda še pri dejeuneru. Glava se ji je hotela razleteti in davljenja ni hotelo biti konec. Toda atek ji je pomagal in ni bil niti malo hud. Ko je vendar že malo odnehalo, jo je hitro sleklet in dvignil v njeno posteljo. Ah — končno!

Monika se je stegnila v hladnih ruhah in zaprla oči. To je bila rešitev. Ni trajalo dolgo, pa je že lahko potegnil atek svojo roko iz male tačice svojega sopotnika, ki je z odprtimi usteci globoko sopol in ne bi bil niti več čutil, če bi bil padel jambor v morje.

VII.

Proti koncu starega sveta.

Ko se je Monika prihodnje jutro zbudila, je bila zdrava kot riba v vodi. Pa saj je tudi bila v vodi — v Atlantskem oceanu, kot ji je razložil atek. Včeraj so bili na zlobnih kratkih valovih Rokavskega preliva, ki so ji bili tako malo prijali, danes pa je bilo opaziti povsem drug red v guganju. V skoraj enakomerno počasnem kotalenju se je ril parnik skozi vodne gore proti jugu. Kolikor je mogla Monika videti skozi lino, so bili valovi sedaj res veličastni in so nosili krone in bele pene nad svojimi temnozelenimi obronki.

Da ne bi drug drugega motila pri oblačenju, sta se domenila atek in Monika, da bo ona prva vstajala in da bo čakala nanj v salonu, kadar bo končala. Na krov ni smela začasno še hoditi brez njega, dokler se ne bo res privadila vožnji. "To spada k najini pogodbi," je spomnil atek. Vstati, — da — to je bilo lahko reči. Skobacala se je iz koje, toda čeprav ni bilo daleč do tal, je visela zaradi parnikovega zibanja nekaj časa tako kot vreča na železni ograji in se je ni upala spustiti, dokler se ji niso tla

Voda in njene skrite poti

Voda pravzaprav sestavlja tri četrtine vsega našega življenja; tako kot rastline in preproste morske živali, so tudi razvitejša živa bitja in celo človek zgrajeni v veliki meri iz vode. Voda je poleg sončne svetlobe najnujnejši pogoj za življenje. Znano je, da voda neprestano kroži: iz zemlje in morja izhlapeva, nato se v hladnejšem zraku zgosti in spet združi v kaplje, ki padajo na zemljo. Čeprav je voda vedno in povsod prisotna, pa je vseeno voda za mnoge ljudi neresljiva uganka, kadar na svoji zemlji iščejo njen izvor.

Nahajališče vode in njene skrite poti so v prirodi še mnogi neraziskani pojavi. Prav v najnovejšem času se z njimi ukvarjajo tudi mnogi znanstveniki. Nanje pa se pravzaprav opozorili navadni, nešolani ljudje, tako imenovani iskalci vode. Kaj so iskalci vode? Mnogi jih smatrajo za šarlatane, za ljudi, ki iščejo na lahek način zaslužek. V resnici so to le silno občutljivi ljudje in čutijo nekatera sevanja, ki jih običajno drugi ljudje ne zaznavajo.

Morda bi bilo zanimivo slišati, da so pred nedavnim to sposobnost iskalcev vode izkoristili pri zapletenih prometnih nesrečah, na velikih avtocestah, kjer dolgo časa niso uspeli ugotoviti vzroke številnim nezgodam. Avto za avtom je zgrmel preko cestišča v prepad, čeprav ni bilo niti spolzke ceste niti ovinka. Kasneje so edino z raziskovanjem vode in njenih podzemnih poti lahko ugotovili vzrok. Prav na mestu nesreče je tekel vodni izvor v smeri, koder so zavozila vozila. Preobčutljivi vozniki so prišli v tok sevanja in izgubili oblast nad volanom.

Same poti vode naj bi ne puščale sledove le na vozniških, marveč njene posledice srečamo skoraj na vsakem koraku, vplivajo na ljudi, na živali in rastline. Opazovati moramo le naravno in že lahko z gotovostjo ugotovimo, da so mesta, kjer je sevanje vodnih poti močnejše od drugih. Tako ene živali taka mesta iščejo, druge pa jih odklanjajo. Domače živali si navadno poiščejo svoje mesto, od koder jih nato včasih spravimo le z verigo — tako na dvorišču kot tudi v hlevu. Prašiči si navadno poiščejo mesto, ki leži nad kakšnim globinskim vodnim tlakom. Podobno je z mačkami in celo s čebeljim rojem, ki posebno na takem območju rad uspeva.

Tudi pri rastlinah naj bi bilo

nekam približala. Drzno je odkočila in — se znašla pod mizo. Trša je bila, kot si je bila mislila, pa tudi vrata niso bila oblažinjena, do katerih je zdrčala ob naslednjem poskusu, da bi dosegla ravnovesje, počez skozi vso kabino.

(Dalje prihodnjič)

podobno kot pri živalih. Rastline, ki se v rasti vijejo proti levi, s tem izdajajo potrebo po razvijanju, razširjanju, medtem ko zavoji proti desni pomenijo združevanje materije. Najlaže lahko to opazujemo pri drevju, ki raste na povsem ravnih, položnih tleh. Tudi pri njem lahko opazimo, da nekatera drevesa rastejo lepo ravno, druga pa so zopet brez vzroka ukrivljena in izbočena, čeprav so iste vrste ali celo sorte. Mnogo sadnega drevja, ki je zasajeno prav nad kakšnim podzemskim vodnim tokom, se s svojo rastjo skuša izogniti takšnemu žarčevanju. Poněkod so takšnemu drevesu pomagali, če so ga presadili, kjer je nato raslo povsem lepo in ravno. Drevesa, ki se zasadijo sama, navadno že vzklijejo tam, kjer je zanje najbolj ugodno, to je ali v območju takšnega vodnega sevanja ali zunaj njega. Kmetje sami vedo, da ne bo vzklilo seme hrasta, ki ne bo rasel blizu sile vode. Njegova rast je tudi povsem neravna, grdo zgrbančena in krčasta. Z bukvijo pa je prav obratno: raste daleč proč od vodnega sevanja, sloko in ravno. Morda bi po tem tudi laže razumeli ljudski izrek, ki pravi "hrastu se izmikaj, bukvje pa išči". To velja namreč za čas nevihte in za varnost pred strelo, ki zelo rada udara in hrast, skoraj nikoli pa v bukev (za lažjo razlago: elektrika se preko vode zelo dobro prenaša, torej se privlačita pozitivni in negativni pol).

Prav tako imajo vodna sevanja vpliv tudi na ljudi. Preobčutljive lahko tako sevanje moti, zlasti ponoči, kadar spijo na takem kraju. To so z uspehom poskusili že pri bolnikih — ti so seveda najbolj občutljivi za vsa kršne vplive — tako, da so jih ob slabem počutju prestavili v drugo posteljo ali drugo sobo.

Vse skrite poti vode so še malo raziskane, gotovo vemo le to, da so in da njihov vpliv obstaja.

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11; ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 8, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 2 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36,

46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začejajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 15¾, 41 je 16, 42 je 16½, 13 je 17.

Dolžinske mere: paies ali inča = 2.54 cm, 1 milja = 1649.33 m.

Votle mere: 1 pint = 0.57 l; 2 pinta = 1 kvart; 4 kvarta = 1 galon; 1 bušel (mernik) = 36.35 l; 1 barel (sod) = 181.74 l.

Uteži: 1 funt = 453.59 g; 1 unča = 28.35 g.

Toplotne mere: 9 Fahrenheitovih stopinj je enako 5 Celzijevim. 0 C = 32 F; 0 F je —17.78 stopinj C; 100 C = 212 F; 50 C je 122 F; 10 C je 60 F.

Ploskovne mere: 1 akre = 10.46 arov; 1 kv. milja = 2.50 kv. km.

Nemški svobodni demokrati v krizi

BONN, Nem.—Odkar so nemški svobodni demokratje z dr. Erhardom vred morali iz vlade, se niso počutili dobro. Jih je komaj 50 in ne pomenijo dosti kot opozicija proti vladni koaliciji krščanskih demokratov in socialistov. Ker niso bili navajeni na opozicijo, so morali iskati nov program za parlamentarno taktiko, pa se niso mogli sporazumeti. Pojavila se je kriza, ki je najprvo zajela vodstvo stranke. Tam je dosegla vrhunec. Voditelj stranke dr. Mende je namreč sklenil, da gre iz politike in da odloži predsedstvo stranke. Njegovi tovariši mu zelo zamerijo, ker ni o tem nikogar predhodno obvestil. Stranka išče sedaj novega predsednika in so se pri tej priliki že pojavila globoke razpoke pri izbiri kandidatov za predsednika. Nihče ne v, kdo bo postal Mendejev naslednik.

Med tem zgublja stranka teren pri volivcih. Odkar vlada dr. Kiesingerjev režim, je stranka nemških svobodnih demokratov nazadovala še pri vsakih deželnih volitvah. Nekateri ji celo prorokujejo, da bo padla v brezpomembnost. Če bi se to zgodilo, bi v Zahodni Nemčiji najbrže zavladal čisti dvostrankarski sistem, do česar bi prišlo izredno hitro, to se pravi v teku dobrih 18 let, kar je vsekakor lep dokaz, da se je svobodna demokratija zasidrala v Zahodni Nemčiji na zdravi podlagi.

Še precej mlado

WASHINGTON, D.C. — Okoli polovico držav v ZDA je uvedlo stalnost državnih služb šele tekom zadnjih 30 let.

Reforma Doma?

WASHINGTON, D.C. — Rok za obravnavo reforme predstavniškega doma je že davno zapadel. Reformo bi bilo treba izvršiti še takrat, ko je v predstavniškem domu gospodaril pokojni njegov predsednik Rayburn. Rayburn pa ni kazal veselja za ta problem. Imel je v predstavniškem domu preveč osebnih prijateljev, posebno med načelniki 20 rednih odborov, da ne omenjamo posameznih začasnih komisij, ki vsi vstrajajo na svojih tradicionalnih privilegijih in jih nečesto žrtvovati nobeni reformi. Rayburnov naslednik McCormack je pa politično preslab, da bi se zavzel za reformo. Ve namreč, da bi konservativna koalicijska republikanski v demokratskih kongresnikov z juga gladko preprečila vsak tak poskus.

Avtorja zakona o reformi senator Monroney in kongresnik Madden nočeta obupati. Bosta znova dregala v McCormacka, naj zadevo postavi na dnevni red. McCormack se tej ponovni pobudi upira, zato bo pa skušal spraviti v debato zakonski predlog kongresnika Bollinga, ki tudi obravnava reformo, toda jo omejuje na malenkosti. V predstavniškem domu pravijo, da bi Bollingov načrt utegnil dobiti večino v plenumu, kajti "bolje je nekaj kot nič". Vse je sedaj odvisno od McCormacka; ali se bo res zavzel za Bollingov predlog ali pa bo ostal samo pri navdušenju zanj, kar ga ima na koncu jezika.

Vsak okraj letališče!

COLUMBUS, O. — Guv. J. Rhodes je izjavil, da bo imel v teku enega leta vsak izmed 88 okrajev Ohia vsaj po eno letališče.

Moški dobijo delo

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

DOBRA PLACA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno od 8.15 dop. do 5. pop. ali kličite

341-1700

za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer (176)

lišče sposobno za pristajanje in odlet dvomotornih letal, ki jih uporablja poslovni svet. Ko je sedanja državna administracija začela izvajati program gradnje takih letališč, so obstojala ta le v 20 okrajih.

Od leta 1965 se je število okrajev s takimi letališči povečalo na 82 in v enem letu bodo po besedah guvernerje dobili taka letališča še preostali okraj.

Ta letališča imajo trda betonska vzletišča dolga od 3,600 do 4,500 čevljev in od 60 do 75 čevljev široka. Na njih je pristajanje in vzlet možen ob vsakem vremenu. Program gradnje letališč v Ohio je bil proglašen na Mednarodni letalski razstavi v Las Vegas kot najboljši v vsej deželi.

Dežela volne

MELBOURNE, Avstral. — Avstralija je dežela volne. Na milijonih ovc jo nastrežejo vsako leto za preko 750 milijonov dolarjev vrednosti.

Delo za moške & ženske

Moški ali ženska dobi delo čistjenja veletrgovine in pekarije. Delna ali polna zaposlitev. Začetna plača \$1.70.

IANNI'S BI-RITE SUPER MKT 5360 Mayfield HI 2-2300 (177)

Zenske dobijo delo

Iščemo snažilko Pet dni tedensko, starost od 25 do 50 let. Mora znati tudi malo šivati.

OHIO FURNITURE

6321 St. Clair Ave.

Vprašajte za Mr. Lewis (x)

Iščemo pomočnico za splošna hišna dela, en dan tedensko, družina odraslih na vzhodni strani. Za pojasnila kličite 268-1995. (175)

MALI OGLASI

V najem

Tri velike, čiste sobe s kopalnico se oddajo starejši dvojici ali ženski, na 1076 E. 67 St. telefon HE 1-5252. (13,15 sept)

V najem

5-sobno neopremljeno stanovanje, spodaj, na Homer Ave. se odda dvojici. Na novo barvano. Kličite HE 1-9482. (177)

Hiša naprodaj

6-sobni bungalov, 3 spalnice, klet, garaža, v Euclidu, na 280 E. 255 St. Prodaja lastnik. Kličite 733-8041. —(177)

Lastnik prodaja

dobro enodružinsko hišo s 3 spalnicami, klet, rekreacijska soba, blizu Euclid Beacha. Za pojasnila kličite IV 1-7005. —(177)

POSESTVA NAPRODAJ

V Montville, Ohio, farma 74 akrov, \$23.500. Hiša s 3 spalnicami na 3¼ akra, na Rt. 20, Geneva, \$14.900. Hiša s 3 spalnicami, klet, skoraj 1 akre, \$25.500. Zidana hiša z 2 spalnicama, 6¼ akra, v Perry, Ohio. Dve hiši na 2 akrih, Rt. 20, Geneva, O. \$16.900. LEET REALTY & ASOC. 946-3686 Vprašajte za Margaret Dominish (6,13,18 sept.)

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja 5-stanovanjsko hišo na E. 66 Pl. Lep dohodek, ugodna cena. Za pojasnila kličite 881-4526, od 9. dopoldne do 5. popoldne. (179)

7½ akra na Hubbard Rd.

v Madison, Ohio

Ranch hiša s 3 spalnicami, velika kuhinja, klet, plinski furnez, vse mestne napeljave instalirane in plačane, tlakovana cesta, blizu jezera, trojna garaža, dimnica, kokošnjak, dobra zemlja. Naprodaj skupno z zemljo ali razdeljeno.

FLORENCE ROME REALTY 486-2747 - Govorimo slovensko (M-W-F)x

NA POTI V BOJ — Skupina marinov 4. polka v Južnem Vietnamu se hiti uredit za vstop v helikopterje CH-46, ki jo bodo ponesli v demilitarizirano cono preganjanj rdeče, ki so jih tam odkrili. Demilitarizirana cona je 6 milj širok pas ozemlja vzdolž meje Severnega in Južnega Vietnam. Ki bi moral ostati brez vojaških naprav in vojaštva, pa ga rdeči uporabljajo za zbiranja svojih sil za vpade v Južni Vietnam. Ameriški marini so šli ponovno v južni del tega pasu, da preženo od tam rdeče.

ČEZ STENO

SPISAL IVAN BUCER

Janez je končal s pripovedovanjem. Naročil je še jajčno jed, da se je podprl za povratek. Nato je vzel plezavnike in jih vtaknil v žep.

"Tako! Podvizati se bom moral, da prispem pred nočjo v Vrata."

"Kod pa mislite iti?"

"Kar po Tomiškovi jo bom udaril. Je najbliže."

Pomolil je roko Stani: "Jutri

večer se vidimo pri Triglavskih jezerih."

"Pričakovali vas bomo, da nam še kaj poveste."

Segel je v roko Agni in se obrnil k Meliti.

Tedaj so se ačuli v veži koraki, vrata so se odprla in na pragu se je pojavil Pavle.

Melita je opazila, da se je Janezu stresla roka, s katero se je uprl ob mizo. Zazibalo se mu je in grlo mu je stisnila raskava bol. Zaslutil je nekaj težkega, nekaj, kar ga bo zadelo, in se sedel se je na klop poleg Melite. Pavle je pozdravil in stopil k Janezu. Lipovec je povprašal:

"Kako pa to, da sami prihajate? Kje sta pa gospodični?"

Janez je strmel v brata. Kot bi hotel iz črt njegovega obraza brati vzrok, da se je tako nenadoma pojavil.

"Gospodični sta odšli v Kranjsko goro. Starejša je malo zbolela. Prehladila se je, kali."

"Menda ne hudo?"

"Ne vem. Prišlo ji je nenadoma slabo. Morala je oditi." Odlagal je nahrbtnik in dva cepina. "Janez!" Zamolklo ga je poklical. "Prinesel sem tudi tvoj

cepin. Ostale tvoje reči imam v nahrbtniku. Mislim sem si, da je zdaj škoda zabijati čas, pa sem prišel sem gori."

Melita je pa slutila, zakaj Janez ne spregovori niti besede. Sedi tik poleg njega, da čuti, kako mu lahen drget prevzema vse telo. Se enkrat je vprašala Pavleta:

"Slabo ji je prišlo? Ali nenadoma?"

"Da, kar na lepem."

"In zato ni več hotela nadaljevati ture?"

"Da. Kaj pa naj počne bolna v gorah? Gospodična Bonić pa tudi ni marala brez nje nikamor."

Radovednost drugih je bila potolažena. Verjeli so, seveda so verjeli. Janez je pa videl, da je Pavle v zadregi, ker laže, ker mora lagati.

XXV.

Pozno je bilo, ko se je Dana zbudila. Ko se je ozrla na Mandičino posteljo, je bila ta že prazna. Svetel dan je vdiral skozi priprta polkna. Iz pritličja je prihajalo govorjenje. Gotovo so že vstali vsi, le ona še poležava.

Dvignila se je iz postelje, ude ji je objemal še rahel pospanec. Snoči je dolgo v noč grebla v svoje misli, ki so se kot spačeni obrazi porajale in vrstile pred njo ter mučile v pridruženem ihtenju njeno trepetajoče telo. Ko je potegnila z roko po glavu, je bilo še vlažno od solz.

Stopila je k oknu in odrinila polkna. Svetloba jo je obliila in prsi so se ji napile hladnega jutrnjega zraka. Pogled ji je splaval čez temne macesne, bore in smreke proti Mojstrani. Bela pot je tekla čez pašnik in zginila v gozdu. Ali bi ne bilo najbolje, da bi stopila na cesto in odšla domov? Proč odtod, tu so Janezove gore, njegovo hrepenenje in misel sta tu doma, ona nima tu nič več iskati! Kdor hoče z njim, ne sme imeti samo moči in ljubezni do prirode, temveč mora biti podoben tem čerem, mora biti kot ti temni gozdovi, mora biti razbrazdan in mnogoličen kot te stene, ki kljub raznolikosti stvarjajo čudovito sklad-

nost, če jih opazuješ od daleč. Kakor hitro se jim pa približaš, najdeš polno zajed in razpok, nepristopnih mest in temnih globeli, ki jih ne boš nikdar doumel.

Umila se je in oblekla. Vzgojiteljica ji je dejala, naj ji gore prinesejo ponovno odločitev, ker morda se le moti. Ne, ne moti se več! V nocojšnjih urah je vstalo spoznanje, jasno je stopilo pred njo. Nocoj se je odločila, spoznala je, da je zablodila. Zapeljalo jo je meso, ugajala ji je Janezova odločnost in njegove besede. Bila je le zunanost, ki jo je prevzela; sla, ki spi v človeku, se ji je vzbudila ob njem.

Duša je pa molčala, ni bilo tistega skritega, vdanega soglasja z njim. Vsa ljubezen bi se lahko izživila v enem samem trenutku. Njena notranjost se je ločila v svoji sestavini, dve polovici sta našli vsaka svoje hrepenenje. Poltenost se je nagnila k Janezu; njena duša, njena misel je pa v resnici hitela k drugemu, k njemu, ki je tiho čakal njene smehljaje. Vse odrešujoča ljubezen je bila pri drugem. Mirna in tiha je prava ljubezen, zato ni nikdar stopila jasno pred njo. Polteni jaz bo trpel, le za hip, potem se bo pa vdal močnejši sili. Toda ali sme zdaj k onemu?

(Dalje prihodnjič)

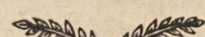
Najdbe v davnem naselju

Izkopanine v neolitskem mestu v Anatoliji.

Najstarejše doslej v Mali Aziji odkrito mestno naselje iz neolitika, t. j. iz mlajše kamene dobe, je prav gotovo Chatal Hoeyuek v Anatoliji. To je pokazala metoda z radioaktivnim ogljikom (C14), na podlagi katere so ugotovili, da je Chatal Hoeyuek iz

obdobja okoli leta 6,800 pred našim štetjem.

Po metodi C14 ugotavljajo, kolikšen odstotek radioaktivnega ogljika je še v ostankih organskih snovi, na primer v staršem lesu. Ta ogljik pride v rastlino med rastjo, in sicer v čisto

ZAHVALA

Globoko ganjeni nad izrazi sočutja ob smrti našega nepozabnega sina, brata in svaka

WILLIAM R. TROHA

umrl 15. avgusta 1967,

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh naše velike žalosti stali ob strani.

Toplo zahvalo izrekamo vsem prijateljem in znancem, ki so ga prišli kropit, ga spremili na njegovi zadnji poti, poklonili vence in druge darove.

Posebno zahvalo naj sprejmejo člani društva Blejsko jezero št. 27 ADZ, ki so nosili pokojnikovo krsto. Iskrena hvala tudi Železovemu pogrebniemu zavodu na E. 152 St. za vzorno vodstvo pogreba.

Zaljubljeni:

starši JAKOB in MARY

brata JACK in RICHARD z DRUŽINAMA.

Cleveland, Ohio, 13. septembra 1967.

**GRDINOVA
POGREBNA ZAVODA**

17002 Lake Shore Blvd.

KEndmore 1-6300

Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road

KEndmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

POGLED NA NEW YORK — Slika kaže pogled na osrednji del mesta Nek Yorka s pristaniščem iz letala.

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

VAM TISKA

KRASNA POROČNA VABILA

PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE

VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

V PODZEMLJU BUDIMPEŠTE — Slika kaže gradnjo podzemnega predora v glavnem mestu Madžarske. Po njem bo tekla podzemna železnica.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trгоvec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MECHANICS

Wrapping & Packaging

Men with candy machine experience. Should know cut and wrap — Rose, Foregrove Ideal form fill — Triangle, Hansella & Transwrap; overwrap — Package, Lynch. Good pay, fringes, steady work. Excellent opportunity for alert men. National manufacturer expanding new Chicago plant. Apply at Employment Office

73rd & Cicero

or phone Personnel Manager at 581-6100.

**TOOTSIE ROLL
INDUSTRIES INC.**

(175)

CHICAGO, ILL.

SHIPPING AND RECEIVING

Some knowledge of foreign shipments and routing required. Excellent working conditions.

* 10 to 12 Paid Holidays * Paid Life Insurance * Hospitalization and Major Medical Insurance * Excellent Retirement Program * 2 to 4 Weeks Vacation.

Call now MI 2-6969, ask for Mr. RENEKER

UNDERWRITERS LABORATORIES, INC.

An Equal Opportunity Employer

(175)